

Raadsinformatiebrief

Aan:	de leden van de raad
Van:	het college
Datum:	23 juli 2019
Onderwerp:	Consequentie uitspraak Raad van State voor gemeente Heusden
Doel:	ter kennisname/ter informatie
Aanleiding:	informatie (algemeen)
Aard informatie:	openbaar

Aanleiding

Eind mei is er door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder RvS) uitspraak gedaan in een aantal beroepszaken naar aanleiding van een aantal ingediende zaken waarbij de uitstoot van stikstof aan de orde was. Deze uitspraak is van grote invloed op het verloop van planologische procedures en omgevingsvergunningen, ook in Heusden.

De aanvaardbaarheid van die uitstoot is geregeld in Programma Aanpak Stikstof (verder afgekort met PAS). Met deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over hoe het college, in afwachting van meer duidelijkheid, praktisch omgaat met de uitspraak in de situaties dat de gemeente Heusden het bevoegd gezag is.

Informatie

Na de uitspraak is er op 2 juli 2019 door de provincie een informatieve presentatie gegeven aan vertegenwoordigers van de bevoegde gezagen over de consequentie van de RvS-uitspraak voor de uitvoeringspraktijk (presentatie toegevoegd in bijlage).

De uitspraak is door de Raad van State nader toegelicht in een [video uitleg over de RvS-uitspraak](#). De video geeft een goede uitleg over wat er aan de hand is.

In het college is op 23 juli 2019 gesproken over wat dit betekent, voor zover mogelijk dat op dit moment te duiden is. En hoe het college hier binnen de (on)mogelijkheden en risico's een praktische invulling aan wenst te geven zolang er nog geen nieuwe landelijke/provinciale regels en instrumenten beschikbaar zijn. Uitgangspunt daarbij is om Heusden bouwtechnisch niet onnodig op slot te zetten. Want in de meest principiële uitleg van de uitspraak zou zelfs een burger die een dakkapel wil plaatsen (of een boom wil kappen), geen vergunning kunnen krijgen omdat voor de realisatie van een dakkapel er een vrachtauto moet aankomen rijden en dat is ook een bron van stikstofemissie die er anders niet zou zijn geweest als de vergunning niet verleend wordt.

Het volgende is afgesproken als praktische werkwijze:

Omgevingsvergunningen

- Voor ingediende en nieuwe aanvragen omgevingsvergunningen die gaan over de (ver)bouw van 1 woning binnen de bebouwde kom, is het college van mening dat de aanvraag verder beoordeeld kan worden. Als er aan de overige gebruikelijke voorwaarden (zoals het Bouwbesluit) waaraan getoetst moet worden voldaan is, kan de vergunning verleend worden. De motivering naar het oordeel van het college is dat woningen in de bebouwde kom voldoende ver af liggen van de Natura 2000 gebieden en dat dat elke (tijdelijke) meer uitstoot van stikstof naar alle waarschijnlijkheid geen impact heeft op de Natura 2000 gebieden door het nieuwe initiatief.
- Voor de ontwikkeling van meer dan 1 woning en bedrijven geldt de aantoonplicht voor de aanvrager dat de gewenste ontwikkeling geen significant effect heeft op N2000 gebieden. De

aanvrager kan de aanvraag onderdeel voor de Natuurbeschermingswet loskoppelen van de aanvraag Omgevingsvergunning. De aanvrager kan dan een vergunning krijgen maar die mag hij dan niet gebruiken zolang hij nog niet beschikt over een nog apart bij de provincie aan te vragen natuurbeschermingsvergunning

- Aanvragers zullen worden geïnformeerd over de impact van de RvS-uitspraak.

Bestemmingsplannen

- Voor de lopende bestemmingsplanprocedures wordt er gekeken of er gedurende de zienswijzeprocedure reacties zijn binnengekomen over het onderwerp luchtkwaliteit. Indien dit niet het geval is, dan kan het bestemmingsplan procedureel verder behandeld worden inclusief uiteindelijk vaststelling. De andere mogelijkheid is een vaststelling met een gewijzigde toelichting. Deze optie zet wel de deur open voor (nieuwe) belanghebbenden om alsnog beroep in te stellen. Is luchtkwaliteit wel genoemd? Dan moet dit in de context van de RvS-uitspraak beoordeeld worden.
- Voor nieuwe bestemmingsplannen geldt dat deze in de context van de RvS-uitspraak beoordeeld moeten worden. In de praktijk betekent dit, wachten op nieuwe regelgeving en instrumentaria op basis waarvan de aanvaardbaarheid van uitstoot genoegzaam kan worden beoordeeld.

Lopende gemeentelijke projecten

Op ambtelijk niveau zal per project bekeken worden wat de impact is van de RvS-uitspraak. Over de uitkomst wordt de raad geïnformeerd.

PAS-uitspraak: consequenties bevoegde gezagen

Provincie Noord-Brabant

Presentatie

1. Pre-PAS
2. PAS
3. PAS-uitspraak
4. Impact uitvoeringspraktijk
5. Voorbeelden impact
6. Hoe nu verder:
 - Korte termijn
 - Middellange termijn
 - Lange termijn
7. Hoe blijf ik op de hoogte?

Pre-PAS: Nbwet vastgelopen

- Nbwet vraagt om aan te tonen dat door initiatief de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000 niet in gevaar komen
- Vaak onvoldoende te onderbouwen, waardoor vergunning niet kon worden verleend

Gevolgen:

- In meeste provincies grote problemen met vergunningverlening
- Slecht voor doorontwikkeling bedrijven en economie
- Hoge administratieve lasten

Ambities PAS

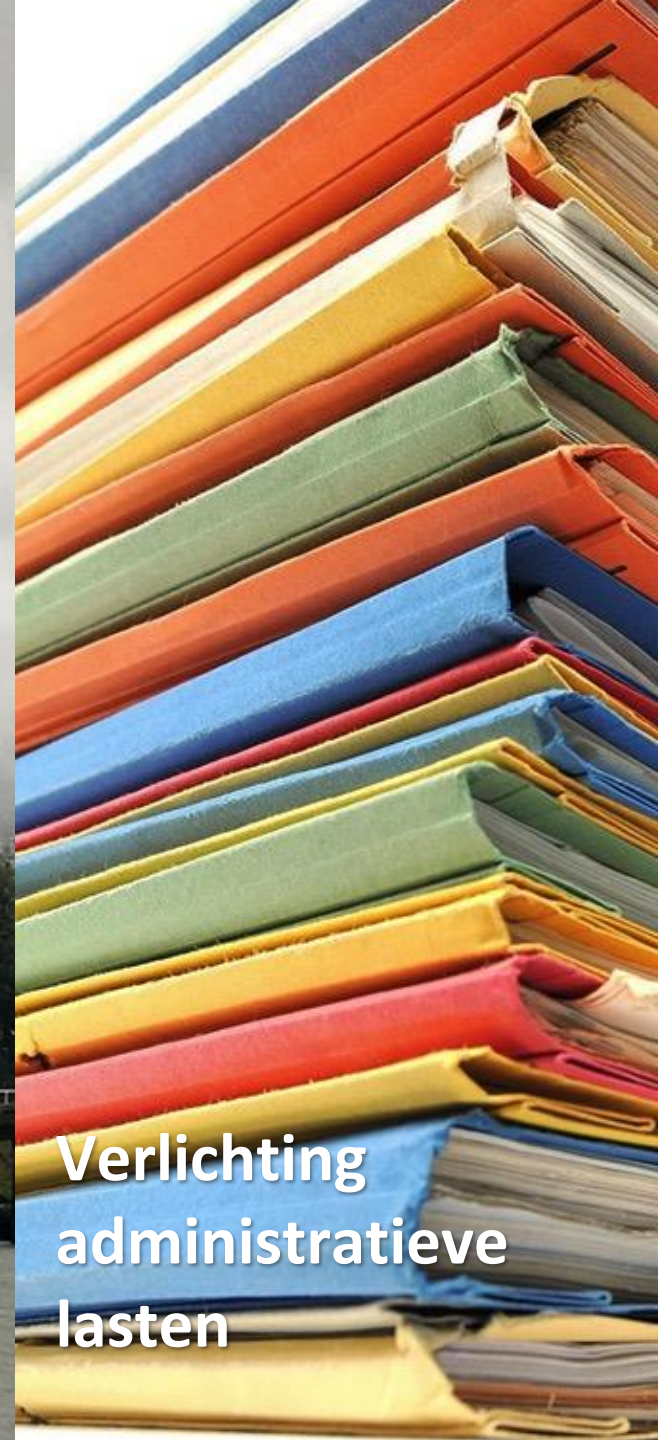

Natura 2000-
doelen
realiseren

Ruimte voor
economische
ontwikkeling

© Richard van Elferen

Verlichting
administratieve
lasten

Programma Aanpak Stikstof 1 juli 2015

- Landsdekkende passende beoordeling (o.a. gebiedsanalyses)
- Administratieve lasten omlaag

- Natuur versterken door PAS-herstelmaatregelen
- Stikstofreductie door bronmaatregelen:
 - stallen
 - mestaanwending
 - voer- en managementmaatregelen

- Economische ontwikkelingen met stikstofuitstoot via uitgifte depositieruimte

PAS uitspraken 29 mei

- Uitspraak in 6 pilotzaken over het programma
- Uitspraak in 4 pilotzaken handhavingsverzoeken beweiden en bemesten

[Video uitleg uitspraak Raad van State](#)

PAS-uitspraken 29 mei

- Programmatische aanpak zoals PAS kan
- Passende beoordeling onder PAS voldoet niet aan de Europese Habitatrictlijn:
 - Niet vooruitlopen op positieve effecten van autonome ontwikkelingen/bronmaatregelen/herstelmaatregelen
- Drempel- en grenswaarde niet rechtmatig
- Vrijstelling beweiden en bemesten onverbindend verklaard
- Referentiemoment niet houdbaar (2012-2014)
- AERIUS op korte afstand twijfelachtig
- AERIUS niet meer verplicht voorgeschreven

Directe impact

- Geen generiek toetsingskader meer
- Effecten zijn onvoldoende in beeld te brengen
- AERIUS is gebaseerd op het PAS
 - drempelwaarde 0,05 mol N/ha/j
 - rekenafstanden verkeer 3/5 km
 - problematiek korte afstand

Gevolgen uitvoeringspraktijk

- Vooralsnog geen toestemmingverlening voor stikstofbronnen; dit geldt ook voor afnames
- Dus geen vergunningen Wnb, vvgb's en adviezen mbt de Wnb
- Ook gevolgen voor omgevingsvergunningen, MER, m.e.r.-beoordelingen en bestemmingsplannen
- Toezicht agrarische bedrijven (Itv-project) gaat wel door, maar zonder oordeel over stikstof irt Wnb. Geen actieve handhaving meldingen en bemesten & beweiden

Gevolgen uitspraak

- Vergunningplicht voor:
 - activiteiten met PAS-melding
 - activiteiten onder drempelwaarde
 - beweiden en bemesten
 - activiteiten die vielen onder autonome ontwikkeling (woningbouw, handel/dienst/overheid, luchtvaart)
- Bestaande toestemmingen Natura 2000 aanpassen voor:
 - beweiden

Voorbeelden

Vvgb afgegeven voor Natura 2000, maar omgevingsvergunning niet definitief

=> omgevingsvergunning kan niet definitief gemaakt worden

PAS-melding als onderbouwing onderdeel Natura 2000, maar omgevingsvergunning nog niet definitief

=> omgevingsvergunning kan niet definitief gemaakt worden

Met AERIUS onderbouwd effect $< 0,05$ mol N/ha/j, maar omgevingsvergunning nog niet definitief

=> omgevingsvergunning kan niet definitief gemaakt worden

Voorbeelden

Mogelijke oplossingen voor dit soort gevallen, op basis van jurisprudentie Raad van State van maart 2019: Wabo-onderdeel natuur ‘ontkoppelen’:

- => Onderdeel natuur van de Wabo is ingetrokken
- => Op dezelfde dag is een losse aanvraag Wnb ingediend
- => Wabo-procedure kan worden afgehandeld.

Let wel op:

- => Risico voor de initiatiefnemer, want realisatie nog niet mogelijk
- => Dubbele leges

Voorbeelden

Omgevingsvergunning onderdeel Natura 2000 is definitief in de eerste fase, tweede fase nog niet verleend

=> Goede vraag! Komen we nog op terug

Omgevingsvergunning met stikstofbron niet definitief, maar geen onderdeel Natura 2000, want losse Wnb-aanvraag ingediend

=> omgevingsvergunning kan afgegeven worden let op! risico voor initiatiefnemer, want realisatie nog niet mogelijk

Initiatief met enkel een ingediende melding Activiteitenbesluit

=> Deze kan worden bevestigd, maar mogelijk nog Wnb-toestemming nodig!

Voorbeelden

Initiatief met in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot, maar wel in de aanlegfase (voorbeeld windmolenpark of zonnepark)

=> vergunning/vvgb kan niet worden afgegeven

Initiatief, alle vergunningen zijn definitief en onherroepelijk, geen Wnb-vergunning, binnen omgevingsvergunning geconcludeerd dat onderdeel Natura 2000 niet nodig is (PAS-melding / <0,05 mol)

=> in principe mogelijke vergunningplicht Wnb (controle > 0,00 mol nu niet mogelijk), in realisatiefase vatbaar voor handhavingsverzoeken

Hoe nu verder?

Landelijk:

- Periode van analyseren en onderzoeken
- Afstemming tussen bevoegde gezagen
- Interbestuurlijke commissie ingesteld door minister Schouten (LNV)
- Bestuurlijk overleg tussen ministeries van LNV, IenW, Defensie, BZK en EZK, provincies, VNG en Unie van Waterschappen
- Rijk trekt de uit te zetten lijn

Provinciaal:

- Volle inzet op korte termijn
- Op zoek naar evenwicht, Brabant niet op slot zetten
- In blijven zetten op bron- en herstelmaatregelen

Korte termijn (t/m najaar 2019)

Brieven aan de Kamer:

- Inventarisatie projecten die geraakt worden door de uitspraak
- Gerealiseerde PAS-meldingen/meldingsvrije activiteiten, ter goede trouw gehandeld, geen actieve handhaving, streven legalisatie
- Realisatie niet onherroepelijke vergunningen, risico van de ondernemer
- Vaststellen beleidslijnen extern salderen en ADC-toets
- Provincies informeren gemeenten over afgegeven vvgb's waarvan de omgevingsvergunning nog niet definitief is
- Beginnen met opstellen toetsingskader beweiden en bemesten, geen actieve handhaving dit jaar (uiterlijk 1 februari 2020 gereed, streven eerder)
- Aanpassen AERIUS Calculator (streven in zomer beschikbaar)

Middellange termijn (najaar 2019 – eind 2022)

Vergunningverlening blijft mogelijk als:

- effect van initiatief maximaal 0,00 mol/ha/jr is op stikstofgevoelige habitattypen Natura 2000-gebieden
- effect van initiatief binnen vergunde rechten blijft (intern salderen)

Beperkte mogelijkheden verlenen vergunningen voor initiatieven met toename stikstofdepositie boven de 0,00 mol/ha/jr:

- Individuele passende beoordeling: natuurlijke kenmerken Natura2000-gebied worden niet aangetast ondanks het effect, lijkt onuitvoerbaar gezien de uitspraak
- Individuele passende beoordeling: toename wordt gemitigeerd (extern salderen)
- Toestemming op basis van ADC-toets

Lange termijn (vanaf 2023)

Rijk trekt de kar

Aanpak ontwikkelen (PAS 2.0 ?):

- die voldoet aan Habitatrichtlijn
- waarmee de Natura 2000-doelen gerealiseerd worden
- waarbij er ruimte is voor (duurzame) economische ontwikkelingen
- waarmee we administratieve lasten verlagen

Wat kun je zelf doen?

- Overleg met initiatiefnemers
- In kaart brengen opties
- Blijf op de hoogte van de laatste stand van zaken

Terugdringen (toename) stikstofdepositie tot nul door bronmaatregelen is de beste beheersmaatregel

Hoe blijf ik op de hoogte?

- Link naar de uitspraken: <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@115651/pas-mag/>
- website BIJ12: www.bij12.nl/pas
- website provincie: www.brabant.nl/pas (binnenkort meer info via “dossier PAS”)
- mailing, aanmelden: info@odbn.nl
- vragen stellen?
 - uitvoering: info@odbn.nl
 - proces en kaders: PAS@brabant.nl

**Bedankt voor
uw aandacht**